Sygn. akt **OS 10/22**

POSTANOWIENIE

Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie
z dnia (…) r.

w składzie:

Przewodniczący: **r.pr. Paweł Cegiełko**
Sędziowie: **r.pr. Tomasz Grabek - sprawozdawca**
r.pr. Zofia Filipek-Kraczek

Protokolant: Joanna Kowalska

po rozpoznaniu na posiedzeniu jawnym w dniu (…)r. sprawy ze skargi (…) z siedzibą w (…) na postępowanie radcy prawnego (…)na skutek odwołania z dnia (…)r. – doręczonego dnia (…)r. - od postanowienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie z dnia (…)r., sygn. akt RD-(…)o odmowie wszczęcia dochodzenia

postanawia:

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. oraz w zw. z art. 74^1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tj. Dz.U. z 2022 r., poz. 1166) utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie z dnia (…)r., sygn. akt RD-(…)o odmowie wszczęcia dochodzenia.

Przewodniczący: Członkowie:

…… …… ……
r.pr. Paweł Cegiełko r.pr. Tomasz Grabek r.pr. Zofia Filipek-Kraczek

OS 10/22

Uzasadnienie

Na posiedzeniu jawnym w dniu (…)r. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie rozpoznał sprawę ze skargi (…) z siedzibą w (…) na postępowanie radcy prawnego (…)na skutek odwołania z dnia (…)r. wniesionego dnia (…)r. od postanowienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie z dnia (…)r., sygn. akt RD-(…)o odmowie wszczęcia dochodzenia.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie ustalił, co następuje:

W dniu (…)r. do Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie wpłynęła skarga – wniosek (…)z siedzibą w (…)o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego wobec radcy prawnego (…). W uzasadnieniu wniosku wskazano, że radca prawny (…)wykonuje obsługę prawną (…)i równocześnie w ramach wykonywanej działalności zawodowej bierze udział w rozpowszechnianiu nieprawdziwych i zniesławiających informacji na temat tak zwanych sieci aptecznych. Przedmiotowe wypowiedzi radca prawny publikuje jako ich autor na portalu (…), gdzie zamieszcza artykuły, jak również na portalu (…), na którym zamieszcza posty dotyczące rynku aptecznego i działalności aptek sieciowych. Do wniosku dołączone zostały wydruki artykułów i postów z obu portali, z których cytatu zaczerpnięto w uzasadnieniu wniosku. I tak skarżący (…) wskazuje takie sformułowania jak zawarte w publikowanych przez radcę prawnego artykułach, a w szczególności (…) regularnie kłamie, bandyci podatkowi, sieci zdecydowały się na „model biznesowy" oparty o łamanie prawa, traktują Polskę jako kraj neokolonialny, wstydźcie się sieciowi najemnicy, na porządku dziennym jest, że manipulują statystykami - nie maja pokrycia w faktach i wykraczają poza granice dozwolonej krytyki.

Ponadto w uzasadnieniu wniosku wskazano, że publikacje radcy prawnego (…)dotykają konkretnej sieci aptek, tj. (…)i funduszu kapitałowego (…) i że treści tychże publikacji prowadzą do poniżenia sieci aptek w znaczeniu nadanym przepisami art. 212 k.k., a także to, że radca prawny (…)de facto zarzucił popełnienie przez osoby związane z siecią (…) przestępstwa nękania stypizowanego w art. 190a k.k.

Zdaniem skarżących działalność publicystyczna radcy prawnego (…)narusza postanowienia art. 11 ustawy o radcach prawnych poprzez przekroczenie granic wolności słowa jak również jego wypowiedzi naruszają postanowienia art. 38 ust. 5-7 Kodeksu Etyki

Radcy Prawnego.

Radca prawny (…)ustosunkował się do zarzutów podniesionych przez (…)z siedzibą w (…) w odpowiedzi na skargę z dnia (…)r., w której podnosi, że wszystkie publikowane na obu portalach wypowiedzi nie zostały sformułowane w związku z wykonywaniem zawodu radcy prawnego, czy prowadzeniem jakiejkolwiek sprawy sądowej, administracyjnej lub też sądowoadministracyjnej, albo świadczeniem pomocy prawnej. Ponadto zdaniem radcy prawnego wszelkie użyte sformułowania mają poparcie w rzeczywistości i stanowią wyraz korzystania z konstytucyjnej zasady swobody wypowiedzi i wolności formułowania opinii.

W reakcji na powyższe w dniu (…) r. (…)z siedzibą w (…) skierował do Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie pismo w sprawie dalszych wypowiedzi radcy prawnego (…). Otóż skarżący informuje, że radca prawny (…)jest pełnomocnikiem (…)we (…) w postępowaniu administracyjnym prowadzonym przed organami nadzoru farmaceutycznego w przedmiocie zbadania podstaw do cofnięcia (…)z siedziba w (…) dziewięciu zezwoleń na prowadzenie aptek ogólnodostępnych. Zdaniem skarżącego wypowiedzi zawarte w odwołaniu jego autorstwa zawierają informacje oczywiście nieprawdziwe, co pozostaje w szczególności w sprzeczności z normą art. 38 ust. 3 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego.

Postanowieniem z dnia (…)r. sygn. akt RD-(…)Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie odmówił wszczęcia dochodzenia odnośnie zarzutów sformowanych w skardze (…)z siedzibą w (…). Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP w Lublinie dokonując analizy materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie przyjął pisemne wyjaśnienia radcy prawnego (…)za wiarygodne i uznał, że materiał dowodowy zgromadzony w sprawie nie daje podstawy do przyjęcia, iż radca prawny popełnił jakiekolwiek przewinienie dyscyplinarne.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie zważył, co następuje:

Odwołanie (…)z siedzibą w (…) nie zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że postępowanie dyscyplinarne prowadzone przez Okręgowy Sąd Dyscyplinarny ma na celu ustalenie, czy doszło do naruszenia przez radcę prawnego obowiązków nałożonych przez obowiązujące przepisy prawne, w szczególności: ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1166) oraz zasady zawarte w Kodeksie Etyki Radcy Prawnego, stanowiącym załącznik do uchwały nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014 r.

(z późn. zm.), a także, czy i na ile naruszenie to jest przez radcę prawnego zawinione i ewentualnie wymierzenie winnemu kary dyscyplinarnej.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny OIRP w Lublinie dokonując analizy akt sprawy doszedł do przekonania, że postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego o odmowie wszczęcia dochodzenia nawet pomimo lakoniczności jego uzasadnienie jest prawidłowe.

W postępowaniu radcy prawnego (…)nie można się dopatrzeć znamion deliktów dyscyplinarnych. Wobec czego nie zachodzą obiektywne podstawy uzasadniające wszczęcie dochodzenia. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny poddał analizie zasadność zarzutów podniesionych w skardze jak i w odwołaniu z dnia (…)r. na gruncie zgromadzonego materiału dowodowego.

Istota problemu sprowadza się w pierwszym rzędzie do udzielenia odpowiedzi na pytanie, czy w niniejszej sprawie doszło do naruszenie normy art. 11 ust. 1 ustawy o radcach prawnych, który mówi, że radca prawny przy wykonywaniu czynności zawodowych korzysta z wolności słowa i pisma w granicach określonych przepisami prawa i rzeczową potrzebą. Nadużycie wolności, o której mowa w ust. 1, stanowiące ściganą z oskarżenia prywatnego zniewagę lub zniesławienie strony, jej pełnomocnika lub obrońcy, kuratora, świadka, biegłego lub tłumacza, podlega ściganiu tylko w drodze dyscyplinarnej (art. 11 ust. 2 ustawy o radcach prawnych).

W tym względzie Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie podziela ocenę zawartą w orzecznictwie Sądu Najwyższego, że Radcowska wolność słowa i pisma - która objęta jest immunitetem materialnym, powodującym, iż treści obraźliwe lub zniesławiające mogą byś ścigane wyłącznie w drodze postępowania dyscyplinarnego, zaś w tym ostatnim postępowaniu obwiązuje krótszy okres przedawnienia - dotyczy wszystkich czynności objętych pomocą prawną, zarówno dokonywanych w procesie, jak i poza nim. Jednocześnie dotyczy ona wyłącznie czynności podejmowanych przy udzielaniu pomocy prawnej. Nie obejmuje natomiast relacji radcy prawnego (a więc i aplikanta radcowskiego- art. 33 ust. 5 ustawy o radcach prawnych) z mediami, opinią publiczną, itp. I to nawet wówczas, gdy owa wypowiedź medialna lub publiczna dotyczy kwestii związanych z problematyką wykonywania zawodu radcowskiego lub prowadzoną przez określonego radcę obsługą prawną (postanowienie Sądu Najwyższego z 21 listopada 2008 r., sygn. SDI 27/08, LEX nr 1615380).

Wypowiedzi radcy prawnego (…)wbrew zarzutom odwołania w żaden sposób nie można powiązać z wykonywaniem czynności zawodowych.

Należy zauważyć, że radca prawny (…)w żadnym z dołączonych do sprawy artykułów, czy też postów nie posługuje się tytułem zawodowym radcy prawnego. Nie firmuje tych artykułów jako radca prawny. Owszem w niektórych z nich redaktor przedstawiając osobę autora publikacji podaje, że jest on radcą prawnym.

Zatem działalność publicystyczna Pana (…)stanowi sferę jego zainteresowań i działalności prywatnej i nie może być przedmiotem oceny w postępowaniu dyscyplinarnym.

W tym względzie również przepisy art. 38 KERP wiążą immunitet wolności słowa i pisma radcy prawnego z wykonywaniem zawodu radcy prawnego.

Oceny zarzutów odwołania należy również dokonać przez pryzmat art. 11 ust. 1 i 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, który mówi, że radca prawny obowiązany jest dbać o godność zawodu nie tylko przy wykonywaniu czynności zawodowych, ale również w działalności publicznej i w życiu prywatnym (ust. 1). Uchybieniem (poprzednio naruszeniem) godności zawodu radcy prawnego jest w szczególności takie postępowanie radcy prawnego, które mogłoby zdyskredytować go w opinii publicznej lub podważyć zaufanie do zawodu radcy prawnego (ust. 2).

Jak wskazano powyżej działalność publicystyczna radcy prawnego (…)stanowi sferę jego działalności prywatnej.

Zdaniem Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie brak jest podstaw do wyciągnięcia wniosku, aby wypowiedzi prasowe i w mediach społecznościowych mogły zdyskredytować radcę prawnego (…) w opinii publicznej lub podważyć zaufanie do zawodu radcy prawnego.

W tym miejscu trzeba zwrócić uwagę, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego i sądów powszechnych granice dozwolonej krytyki prasowej powinna mieścić się w granicach wyznaczonych przez zasady współżycia społecznego oraz społeczny cel krytyki. Granice te nie są jednoznacznie określone, ponieważ warunkują je również takie czynniki, jak rodzaj krytyki, warunki w jakich się odbywa, wartość celu, dla którego się ją podejmuje, a także zwyczaje środowiska i osobiste właściwości ludzi. Granice dozwolonej krytyki, nawet przy braniu pod uwagę wymienionych czynników, nie powinny być nadmiernie elastyczne. Krytyka jest dozwolona, jeśli zostaje podjęta w interesie społecznym, ogólnym, jest rzeczowa i rzetelna (por. np. wyrok SA w Warszawie z 21.02.2022 r., sygn. VI ACa 279/21, LEX nr 3395295).

Dlatego też przy tak określonych granicach krytyki prasowej trudno upatrywać w publikacjach Pana (…)tego, że pozostają one w sprzeczności z postanowieniami art. 11 KERP.

Brak jest również podstaw prawnych do tego, aby treść odwołania radcy prawnego (…)z dnia (…)r. od decyzji (…)we (…) wiązać z naruszeniem postanowień art. 6, art. 12, czy też art. 38, art. 39 KERP. Przecież zarzucana „nieprawdziwość" okoliczności faktycznych podnoszonych w odwołaniu radcy prawnego podlega weryfikacji w toku postępowania instancyjnego, a następnie ewentualnie sądowoadministracyjnego, przy czym „nieprawdziwości faktu" nie należy mylić z problematyką oceny materiału dowodowego i jego prawidłową subsumpcją.

Zebrany materiał dowodowy pozwala stwierdzić, że nie doszło do naruszenia przez radcę prawnego (…)zasad etyki zawodowej, które w świetle art. 64 ust.1 ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 6, art.11 ust. 1, art. 12-13, art. 38 ust. 1, 3-5, art. 39 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego mogłyby być podstawą jej odpowiedzialności zawodowej.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie mając na uwadze powyższe ustalenia orzekł jak w sentencji postanowienia.

Pouczenie

Zgodnie z art. 426 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz.U. z 2022 r. poz. 1375) w zw. z art. 74^1 ustawy z dnia 6 lipca 1982r o radcach prawnych (Dz.U. z 2022 r. poz.1166) postanowienie niniejsze jest ostateczne w toku instancji i nie przysługuje od niego środek odwoławczy.

….....	….....	.....
r.pr. Paweł Cegiełko	r.pr Tomasz Grabek	r.pr Zofia Filipek-Kraczek